

Accountantsverslag 2022

Gemeenschappelijke regeling BAR-organisatie

30 maart 2023

Aan de leden van het algemeen
bestuur van de
gemeenschappelijke regeling
BAR-organisatie
Postbus 271
2980 AG RIDDERKERK

Datum
30 maart 2023

Ons kenmerk
2303AB6C1C/TMO

Behandeld door
R. Hazen
088 288 7674

N.W. van den Akker MSc
088 288 4556

Geacht bestuur,

Graag bieden wij u hierbij ons accountantsverslag aan met betrekking tot de controle van de jaarrekening 2022 van de gemeenschappelijke regeling BAR-organisatie (hierna: BAR-organisatie). Deze rapportage beschrijft op hoofdlijnen onze controleaanpak en de belangrijkste aangelegenheden die wij tijdens onze controle in overweging hebben genomen. Wij zijn van mening dat de reikwijdte van onze werkzaamheden en de resultaten daarvan een deugdelijke basis vormen voor ons oordeel over de jaarrekening 2022 van de BAR-organisatie.

De jaarrekening 2022 is opgesteld onder verantwoordelijkheid van het dagelijks bestuur van de BAR-organisatie. De controle van de jaarrekening is afgerond. Wij danken u voor de gastvrijheid, en uw medewerkers voor de plezierige samenwerking. Wij zijn voornemens om bij deze jaarrekening een goedkeurend oordeel inzake de getrouwheid en de rechtmatigheid te verstrekken.

Wij willen deze rapportage graag met u bespreken en kunnen dan ook uw eventuele vragen beantwoorden.

Wij maken u erop attent dat voor dit accountantsverslag een beperkte verspreidingskring geldt. Het accountantsverslag is uitsluitend bestemd voor het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur.

Hoogachtend,

Deloitte Accountants B.V.

Was getekend: J. van Koert MSc RA

Op alle opdrachten verricht door Deloitte, behoudens M&A Diensten, zijn de Algemene Voorwaarden Dienstverlening Deloitte Nederland, januari 2020 gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel onder nummer 24362837 van toepassing.

Deloitte Accountants B.V. is ingeschreven in het handelsregister van de Kamer van Koophandel te Rotterdam onder nummer 24362853. Deloitte Accountants B.V. is een zogenoemde affiliate van Deloitte NSE LLP en maakt onderdeel uit van het internationale netwerk van Deloitte Touche Tohmatsu Limited.

Inhoudsopgave

<u>Bestuurlijke samenvatting</u>	4
• <u>Belangrijkste bevindingen, conclusies en aanbevelingen</u>	5
• <u>Onze belangrijkste conclusies als basis voor de controleverklaring</u>	8
<u>Bevindingen jaarrekening</u>	10
• <u>De financiële positie van uw gemeenschappelijke regeling</u>	11
• <u>Belangrijkste bevindingen uit onze controle</u>	12
<u>Overige aangelegenheden</u>	16
• <u>Overige aangelegenheden</u>	17
<u>Bijlagen</u>	18
• <u>Bijlage A1 - Niet-gecorrigeerde controleverschillen</u>	19
• <u>Bijlage A2 - Onzekerheden in de controle</u>	20
• <u>Bijlage B - Onafhankelijkheidsbevestiging</u>	21

Bestuurlijke samenvatting

Bestuurlijke samenvatting

Belangrijkste bevindingen, conclusies en aanbevelingen

Getrouwheid en rechtmatigheid

- Wij zijn voornemens een goedkeurende controleverklaring te verstrekken voor het getrouwe beeld en de rechtmatigheid.
- De gehanteerde materialiteit voor fouten en onzekerheden bedraagt € 937.000 respectievelijk € 2,8 miljoen.
- Er is geen sprake van ongecorrigeerde controleverschillen, onzekerheden of rechtmatigheidsfouten.

Welke verbeteringen zien wij?

Wij zien dat de BAR-organisatie de volgende verbeteringen heeft gerealiseerd:

- In de jaarstukken 2022 is al een rechtmatigheidsverantwoording opgenomen, vooruitlopend op de verplichte verantwoording met ingang van 2023. De BAR-organisatie heeft hiermee al goede stappen in de richting van de werkelijke rechtmatigheidsverantwoording gezet en heeft hierop tevens de verbijzonderde interne controle (VIC) ingericht.
- De organisatie is voortvarend aan de slag gegaan met de voorgenomen ontvlechting van de gemeenschappelijke regeling. Hoewel er nog veel onzekerheden zijn rond de ontvlechting, constateren wij dat zowel vanuit de financiële functie als vanuit de vakafdelingen de eerste inventarisaties en verkenningsprocedures hebben plaatsgevonden.
- Tijdens onze controle zijn een aantal nader te bespreken punten naar voren gekomen in discussies met de organisatie, waaronder een Europese aanbestedingscasus en de onderbouwing van de nieuw gevormde voorziening verlofsparen. Met betrekking tot deze specifieke onderwerpen is de juiste kennis aanwezig binnen de BAR-organisatie. Dit vinden wij een positief punt, dat uiteindelijk ook tot uitdrukking komt in de kwaliteit van de jaarstukken.

Belangrijke aandachtspunten

Daarnaast onderkennen wij de volgende belangrijke aandachtspunten:

- Op 12 oktober 2022 heeft besluitvorming plaatsgevonden over de ontvlechting van de BAR-organisatie. In de afgelopen maanden is de inhoud van deze voorgenomen ontvlechting concreter geworden, alsmede de concrete invulling hiervan. De uitdagingen waarvoor de BAR-organisatie de komende periode zal komen te staan, zien wij als een belangrijk aandachtspunt. Het is van belang dat er duidelijke afspraken gemaakt worden en dat het tijdspad voor de ontvlechting helder is. De besluitvorming rond de ontvlechting is adequaat toegelicht in het jaarverslag bij de jaarrekening 2022. De impact op de jaarrekening 2023 zal zich (vermoedelijk) echter ook cijfermatig vertalen. We adviseren u hier alert op te zijn en wij hebben hierover periodiek overleg met u.
- In onze rechtmatigheidscontrole ten aanzien van naleving van de Europese aanbestedingsrichtlijnen hebben wij geen fouten of onzekerheden geconstateerd. Wij hebben echter wel vastgesteld dat niet altijd aan de door ons gecontroleerde inkoopcontracten een deugdelijke raming en/of aanbestedingsafweging ten grondslag ligt. Er worden op regelmatige basis niet-gestructureerde aankopen gedaan, in afwijking van het interne aanbestedingsbeleid. Om grip te houden op bestedingen, begrotingsafwijkingen tijdig te signaleren en in verband met de rechtmatigheidsverantwoording (met ingang van 2023) is het van belang dat het interne aanbestedingsbeleid adequaat wordt gevolgd, teneinde achteraf gesignaleerde onrechtmatigheden te voorkomen. Onze controlewerkzaamheden ten aanzien van de naleving van Europese aanbestedingsrichtlijnen heeft meer tijd gekost dan verwacht, met name door de vele vragen en hoor- en wederhoor. Ook in dit kader benadrukken wij dat de naleving van het interne beleid en de inkoopprocedure een belangrijk aandachtspunt is.

Bestuurlijke samenvatting

Belangrijkste bevindingen, conclusies en aanbevelingen

Belangrijke aandachtspunten (vervolg)

- In 2022 is er sprake van een begrotingsoverschrijding, voornamelijk als gevolg van hogere personeelskosten. Tussen de primaire en gewijzigde begroting heeft reeds een omvangrijke ophoging van het budget plaatsgevonden, maar desondanks is er sprake van een lastenoverschrijding. De lastenoverschrijdingen zijn, in lijn met de door het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur bepaalde spelregels, adequaat toegelicht in de jaarstukken 2022 en niet in onze oordeelsvorming betrokken.

Financiële positie

- Het resultaat voor verrekening met de gemeenten bedraagt +/- € 642.700. Dit bedrag is in de jaarstukken verwerkt als vordering op de gemeenten. Wij lichten dit verschil in de hierna volgende bullet aan u toe.
- Het negatieve resultaat over 2022 is een groot verschil met de resultaten over de afgelopen jaren. Het negatieve resultaat wordt voornamelijk verklaard door hogere personeelskosten. Deze hogere personeelskosten worden verklaard door een eenmalige uitkering op grond van de Cao gemeenten (€ 466.100), veel nieuwe deelnemers aan de regeling vervroegd uittreden (waarvoor een voorziening is gevormd) (€ 357.500) en de vorming van de nieuwe voorziening verlofsparen (€ 532.500). Deels staan hier tegenover ook hogere baten, waardoor de hogere personeelskosten deels al gecompenseerd worden, en het negatieve resultaat van € 642.700 overblijft. In het kader van begrotingsrechtmatigheid hebben wij vastgesteld dat deze lastenoverschrijdingen binnen het bestaande beleid passen en niet eerder aan het algemeen bestuur gemeld hadden kunnen worden. De overschrijding is daarom niet betrokken in ons rechtmatigheidsoordeel.
- Conform de gemaakte afspraken tussen de deelnemers bedraagt het eigen vermogen van de BAR-organisatie € 0.

Opstel- en controleproces

- Het controleproces is soepel verlopen. De aanlevering van het jaarrekeningdossier vond tijdig plaats en de ambtelijke organisatie was helder over de nog op te leveren stukken en nagekomen boekingen. Wij hebben onze controle (vrijwel) volledig op locatie bij u uitgevoerd. Wij danken de medewerkers van de BAR-organisatie voor de gastvrijheid en constructieve samenwerking.
- Zoals reeds onder de belangrijke aandachtspunten toegelicht heeft de controle van de naleving van Europese aanbestedingsrichtlijnen veel tijd en inspanningen gekost, zowel van onze kant als die van de BAR-organisatie. Met de inwerkingtreding van de rechtmatigheidsverantwoording met ingang van de jaarrekening 2023 wordt het van nog groter belang dat de organisatie tijdig een oordeel hierover kan vormen. De onderbouwingen bij de rechtmatigheidsverantwoording zullen ook deel uitmaken van het jaarrekeningdossier voor onze controle. Wij adviseren de organisatie graag over de wijze waarop dit beter kan worden ingericht.
- In de jaarrekening 2022 is voor het eerst de voorziening spaarverlof opgenomen, op basis van de cao-wijziging en recente uitspraken van de Commissie BBV. Wij hebben veel afstemming gehad met de organisatie over de vorming van deze voorziening en over de voor onze controle benodigde onderbouwingen. Bij de start van de jaarrekeningcontrole waren alle benodigde onderbouwingen aanwezig, maar we hebben hierover nog wel veel afstemmingsmomenten gehad. Nu de methodiek en het standpunt van de BAR-organisatie helder zijn, verwachten wij dat dit deel van onze controle soepeler zal verlopen.

Bestuurlijke samenvatting

Belangrijkste bevindingen, conclusies en aanbevelingen

Interne beheersing

- Op basis van de interim-controle 2022 hebben wij tekortkomingen geïdentificeerd in de interne-beheersingsmaatregelen voor de financiële verslaggeving. Onze belangrijkste bevindingen zijn met het dagelijks bestuur gedeeld, en zijn besproken in de vergadering van 22 februari 2023. In het voorliggende accountantsverslag vindt u onze bevindingen naar aanleiding van de jaarrekeningcontrole.
- In onze managementletter d.d. 19 december 2022 hebben we gerapporteerd over de uitkomsten uit een uitgebreide IT-audit, welke is uitgevoerd door onze collega's van Risk Advisory. Dit uitgebreide onderzoek heeft zowel betrekking op 2021, als 2022. Specifiek in het kader van de jaarrekeningcontrole 2022 hebben we aanvullend een (beperkte) IT-audit uitgevoerd, gericht op Key2Financiën en de Windows omgeving. Uit deze werkzaamheden komen geen andere conclusies en/of aanvullende bevindingen naar voren, ten opzichte van hetgeen gerapporteerd in de managementletter.

Effecten coronacrisis en oorlog Oekraïne

- De effecten van de coronacrisis zijn voor de GR BAR-organisatie in vergelijking met voorgaande jaren beperkt geweest. De steunmaatregelen die door gemeenten uitgevoerd worden c.q. werden, zijn weliswaar bij de BAR-organisatie belegd, maar landen qua baten en lasten direct in de jaarrekeningen van de deelnemende gemeenten. Wel heeft de BAR-organisatie in de afgelopen jaren extra ambtelijke inzet gekend, die direct kan worden gerelateerd aan de coronacrisis. De hiermee gemoeide kosten worden een-op-een doorbelast aan de gemeenten, los van het resultaat. De coronakosten over 2022 zijn fors lager dan 2021. Dit is logisch, gezien de (relatief) beperkte omvang van de coronacrisis in 2022 in vergelijking met 2021.
- Sinds maart 2022 zijn gemeenten belast met diverse steunmaatregelen en met het bieden van opvang aan ontheemden uit Oekraïne, als gevolg van de oorlog met Rusland. Voor de steunmaatregelen en opvang geldt – evenals voor de corona(steen)maatregelen – dat de hiermee gemoeide baten en lasten geen direct effect hebben op de jaarstukken van de BAR-organisatie. De effecten van de diverse taken geven echter wel extra druk op de ambtelijke organisatie. Dit heeft ook zijn weerslag op de lastenoverschrijding ten aanzien van de personeelskosten, als gevolg van veel aanvullende externe inhuurkosten.

Bestuurlijke samenvatting

Onze belangrijkste conclusies als basis voor de controleverklaring

Onze opdracht is ongewijzigd uitgevoerd

Met de opdrachtbevestiging heeft u ons opdracht gegeven tot het controleren van de jaarrekening 2022. Naast de opdrachtbevestiging zijn bepalend (geweest) voor onze controle:

- Het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado).
- Het normenkader 2022.

De reikwijdte van onze controle staat omschreven in de opdrachtbevestiging. Er is gedurende het verloop van de controle op geen enkele wijze sprake geweest van een beperking of wijziging in de reikwijdte van onze controle. Wij achten de reikwijdte van onze controle voor 2022 voldoende voor de doelstelling van onze controle.

Toelichting uitgebreide controleverklaring

De controleverklaring bij de jaarrekening heeft een belangrijke maatschappelijke functie. Daarin geeft de accountant namelijk weer of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de resultaten en de financiële positie, en of de baten, lasten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen. Gebruikers van jaarrekeningen hebben aangegeven behoefte te hebben aan meer inzicht in de door de accountant ter zake uitgevoerde werkzaamheden. Dit heeft, in combinatie met een wijziging van de Nadere Voorschriften Controle- en Overige Standaarden (de voorschriften voor het uitvoeren van een accountantscontrole), geresulteerd in een uitgebreidere tekst van de controleverklaring bij uw jaarrekening 2022. In het hoofdstuk 'Informatie ter ondersteuning van ons oordeel' van deze controleverklaring doen wij aanvullend verslag over onze controleaanpak voor frauderisico's, naleving van wet- en regelgeving, en de veronderstellingen inzake financiële risico's in relatie tot de financiële positie.

Wij zijn voornemens een goedkeurende controleverklaring te verstrekken bij de jaarrekening 2022

Wij hebben de controle van de jaarrekening 2022 van de BAR-organisatie uitgevoerd en zijn voornemens een goedkeurende controleverklaring te verstrekken voor zowel getrouwheid als rechtmatigheid.

Wij hebben geen niet-gecorrigeerde controleverschillen geconstateerd

Wij hebben tijdens onze controle geen niet-gecorrigeerde feitelijke afwijkingen geïdentificeerd groter dan onze minimumdrempel, die van invloed zijn op het vermogen en/of het resultaat van de BAR-organisatie.

Wij hebben geen controleverschillen geïdentificeerd met betrekking tot rechtmatigheid

De in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties over 2022, zijn in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het normenkader 2022.

Op basis van onze controlewerkzaamheden en de toelichting in de jaarrekening (hoofdstuk: 'Begrotingsrechtmatigheid') constateren wij dat de begrotingsoverschrijdingen voor een bedrag van € 1,4 miljoen niet meewegen in ons rechtmatigheidsoordeel.

Geen feitelijke, niet-gecorrigeerde controleverschillen geïdentificeerd met betrekking tot de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)

Wij hebben tijdens onze controle geen niet-gecorrigeerde feitelijke afwijkingen geïdentificeerd groter dan onze rapporteringsdrempel, die van invloed zijn op de WNT.

Er zijn geen belangrijke wijzigingen in de verslaggevingsregels

Significante verslaggevingsgrondslagen en de toepassing hiervan zijn belangrijk voor de presentatie van de financiële positie en de resultaten van uw gemeente. Daarnaast vereisen zij van het management het toepassen van oordeelsvorming ten aanzien van moeilijke, subjectieve en complexe posities, vaak vanwege de noodzaak om inschattingen te moeten maken over het effect van zaken die inherent onzeker zijn.

De belangrijkste verslaggevingsgrondslagen van de gemeenschappelijke regeling zijn uiteengezet in de toelichting op de jaarrekening 2022, onder 'Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling'.

Wij hebben het door het dagelijks bestuur en het ambtelijk management toegepaste proces met betrekking tot belangrijke verslaggevingspraktijken geëvalueerd, en hebben gegevensgerichte controlewerkzaamheden uitgevoerd.

Wij zijn van mening dat de verslaggevingsvraagstukken en de toegepaste inschattingen goed onderbouwd en redelijk zijn, en consistent zijn gebruikt.

Bestuurlijke samenvatting

Onze belangrijkste conclusies als basis voor de controleverklaring

Wij zijn onafhankelijk van de BAR-organisatie

Ons zijn geen relaties bekend tussen Deloitte Accountants B.V. en haar zuster- en/of dochterondernemingen of de member firms van Deloitte Touche Tohmatsu Limited en hun respectievelijke zuster- en/of dochterondernemingen en de BAR-organisatie, die naar ons professionele oordeel mogelijk van invloed kunnen zijn op onze onafhankelijkheid.

Onze volledige onafhankelijkheidsbevestiging is te vinden in [Bijlage C - Onafhankelijkheidsbevestiging](#).

De grondslagen van de jaarrekening zijn aanvaardbaar

De belangrijkste verslaggevingsgrondslagen van uw gemeenschappelijke regeling zijn uiteengezet in de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening 2022.

De grondslagen zijn toegepast met inachtneming van de voorschriften zoals opgenomen in het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten. De grondslagen zijn aanvaardbaar.

Het jaarverslag is verenigbaar met de jaarrekening.

De jaarstukken 2022 van de BAR-organisatie bestaan uit:

- Het jaarverslag 2022 (programmaverantwoording en verplichte paragrafen).
- De jaarrekening 2022 (balans met toelichting, overzicht van baten en lasten met toelichting).

De programmaverantwoording vormt samen met de verplicht voorgeschreven paragrafen (over onder andere weerstandsvermogen en risicobeheersing, bedrijfsvoering en verbonden partijen) het jaarverslag.

Op basis van de Nederlandse wetgeving en de Nadere Voorschriften Controle- en Overige Standaarden (NVCOS) 720 is de accountant verplicht bepaalde werkzaamheden uit te voeren met betrekking tot het jaarverslag en de andere informatie die in de jaarstukken is opgenomen. Als onderdeel van dit vereiste hebben wij de volgende werkzaamheden uitgevoerd:

- Wij hebben vastgesteld dat het jaarverslag de vereiste informatie bevat op basis van artikel 24 lid 2, artikel 25 en artikel 26 BBV.
- Wij hebben, voor zover wij kunnen beoordelen, vastgesteld dat de verklaringen van het dagelijks bestuur in het jaarverslag, en de andere informatie zoals opgenomen in de jaarstukken, verenigbaar zijn met de beweringen en verklaringen die in de jaarrekening zijn opgenomen.
- Wij hebben vastgesteld dat de verklaringen in het jaarverslag overeenstemmen met de resultaten van de door ons uitgevoerde controlewerkzaamheden.

Bevindingen jaarrekening

De financiële positie van uw gemeenschappelijke regeling

Samenvatting ontwikkelingen in het resultaat van de BAR-organisatie

Staat van baten en lasten

De BAR-organisatie houdt geen reserves aan. Dit houdt in dat alle lasten worden gedekt door deelnemersbijdragen en overige baten en dat achteraf afrekening met de deelnemers plaatsvindt op basis van het jaarrekeningresultaat.

Kijkend naar de staat van baten en lasten over 2022, constateren wij dat er sprake is van een forse lastenoverschrijding die voornamelijk wordt veroorzaakt door personeelskosten. De BAR-organisatie heeft, net als veel andere werkgevers, last van de krapte op de arbeidsmarkt: vacatures zijn moeilijk in te vullen en in veel gevallen worden daarom tijdelijke oplossingen gezocht middels externe inhuur. De voorgenomen ontvlechting van de BAR-organisatie speelt tevens een rol in de uitdaging om vacatures in te vullen.

Onderstaand hebben wij de resultaten van de BAR-organisatie vanaf 2014 weergegeven. Ook hieruit blijkt dat het negatieve resultaat een bijzonderheid is, aangezien in voorgaande jaren er sprake was van een overschot. Het volledige (negatieve) jaarrekeningresultaat is verwerkt als verrekening met de gemeenten.

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Totaal lasten begroting na wijziging	€ 62.616.700	€ 70.277.300	€ 70.167.500	€ 66.444.700	€ 71.771.400	€ 78.498.100	€ 78.934.200	€ 82.762.000	€ 92.309.700
Resultaat voor verrekening met gemeenten	€ 364.900	€ 788.100	€ 20.100	-/- € 713.100	€ 3.436.900	€ 2.083.100	€ 2.209.300	€ 345.500	-/- 642.700
Resultaat t.o.v. lasten begroting na wijziging	0,58%	1,12%	0,03%	-/- 1,07%	4,79%	2,65%	2,80%	0,42%	-/- 0,70%

Belangrijkste bevindingen uit onze controle

Begrotingsrechtmatigheid

Begrotingsoverschrijdingen zijn adequaat toegelicht in de jaarrekening

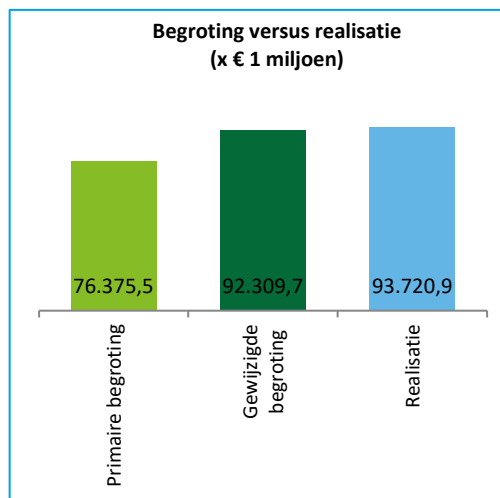
Naast de controle op de rechtmatige totstandkoming van de baten, lasten en balansmutaties in de jaarrekening 2022, hebben wij een controle uitgevoerd op de begrotingsrechtmatigheid. De toe te passen normen voor het begrotingscriterium zijn gebaseerd op de artikelen 189, 190 en 191 van de Gemeentewet.

Het systeem van budgetbeheer en -bewaking moet waarborgen dat de lasten binnen de begroting blijven en het dagelijks bestuur belangrijke wijzigingen of dreigende overschrijdingen tijdig meldt aan het algemeen bestuur, zodat zij hierover tijdig (binnen het begrotingsjaar) een besluit kan nemen. Een systeem met onvoldoende waarborgen voor tijdige melding aan het algemeen bestuur van budgetoverschrijdingen heeft het risico in zich dat het dagelijks bestuur inbreuk maakt op het budgetrecht van het algemeen bestuur.

Het begrotingscriterium is verder verfijnd en uitgewerkt in de Kadernota rechtmatigheid 2018 (inclusief addendum voor 2021 en 2022) van de Commissie BBV. Het overschrijden van de begroting is altijd onrechtmatig, maar dit hoeft de accountant niet in alle gevallen mee te wegen in zijn rechtmatigheidsoordeel. De kostenoverschrijdingen moeten dan wel goed herkenbaar in de jaarrekening zijn opgenomen en zijn in te delen in de categorieën als genoemd in de Kadernota rechtmatigheid 2018 van de commissie BBV.

In het kader van de begrotingsrechtmatigheid moeten wij kijken naar de lastenoverschrijdingen per programma. De BAR-organisatie is één programma in zijn totaliteit. Lastenoverschrijdingen op totaalniveau dienen daarom in onze controle te worden betrokken.

In de jaarrekening 2022 is sprake van een lastenoverschrijding. Wij hebben deze opgenomen in onderstaand figuur:

Wij verwijzen voor een inhoudelijke analyse van en toelichting op deze overschrijdingen naar de analyse begrotingsrechtmatigheid zoals opgenomen in het hoofdstuk 'Begrotingsrechtmatigheid' in de jaarrekening. Hiermee legt het dagelijks bestuur aan het algemeen bestuur verantwoording af over de begrotingsrechtmatigheid van de lasten over 2022.

De lastenoverschrijding weegt niet mee in onze oordeelsvorming en heeft daardoor geen invloed op de strekking van de controleverklaring.

Personeelslasten

Er is sprake van een forse overschrijding op personeelslasten, inclusief de overige personeelslasten. Deze overschrijdingen zijn toe te schrijven aan de eenmalige (cao-)uitkering in december 2022, de aanspraken op de regeling vervroegde uittreding aan het einde van het jaar en het vormen van de voorziening voor verlofsparen.

Deze lastenoverschrijdingen passen binnen het bestaande beleid en hadden, gezien het moment dat zij zich voordeden, niet eerder kunnen worden gemeld aan het algemeen bestuur.

Tevens is er sprake van een overschrijding als gevolg van de inzet ten behoeve van de opvang en overige steunmaatregelen voor ontheemden uit Oekraïne. De drie gemeenten ontvangen van de Rijksoverheid een vergoeding voor deze inzet. De BAR-organisatie heeft de aanvullende inzet een-op-een doorbelast aan de drie gemeenten. Op basis hiervan concluderen wij dat er sprake is van rechtstreeks te relateren hogere baten, die de lastenoverschrijding compenseren.

ICT

Verder is sprake van een (beperkte) lastenoverschrijding als gevolg van ICT-kosten. Wij kunnen ons vinden in de toelichting over deze overschrijding zoals opgenomen in de jaarrekening. Op basis van het feit dat de kosten binnen het bestaande beleid passen, betrekken wij deze niet in onze oordeelsvorming.

Belangrijkste bevindingen uit onze controle

Fraude, integriteit, en naleving wet- en regelgeving

De beoordeling door het dagelijks bestuur van het risico van materiële fouten in de jaarrekening als gevolg van fraude of van het overtreden van wet- en regelgeving

Bij onze controle vragen wij u jaarlijks inzicht te geven in de eigen inschatting van het risico dat de jaarrekening een materiële afwijking kan bevatten door fraude of het overtreden van wet- en regelgeving (corporate compliance), inclusief de aard, omvang en frequentie van de inschattingen, het proces dat u daarbij hanteert, en de communicatie daarover met het personeel en met het algemeen bestuur. Tijdens deze gesprekken heeft uw organisatie aangegeven zich bewust te zijn van frauderisico's, waaronder het belang van corporate compliance en de analyse van corruptievraagstukken.

In eerdere rapportages, waaronder de managementletter 2022, hebben wij reeds gerapporteerd over fraude en integriteit, en de stappen die de BAR-organisatie hierin heeft te zetten. Wij hebben onder meer gerapporteerd over het belang van een recente (organisatiebrede) frauderisicoanalyse. De meest recente frauderisicoanalyse dateert uit 2018.

Wij adviseren u graag over de concrete invulling van een frauderisicoanalyse en kunnen u hierin ook ondersteunen, door interne specialisten in te schakelen. Het komende boekjaar gaan wij hierover graag met u in gesprek.

Geen wijzigingen in onze initiële inschatting van het frauderisico en geen aanwijzingen voor fraude

De primaire verantwoordelijkheid voor het voorkomen en detecteren van fraude berust bij het dagelijks bestuur, inclusief het invoeren en onderhouden van interne-beheersingsmaatregelen voor de betrouwbaarheid van de financiële verslaggeving, de werking en efficiency van de bedrijfsvoering, en de naleving van de van toepassing zijnde wet- en regelgeving. Als accountant verkrijgen wij een redelijke, maar geen absolute, zekerheid dat de jaarrekening als geheel geen afwijkingen van materieel belang bevat, als gevolg van fraude of fouten.

Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten, doordat er sprake kan zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen of verkeerd voorstellen van zaken, of het doorbreken van de interne beheersing. Onze controle is uitgevoerd met een hoge, maar geen absolute, mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle fouten en fraudes hebben ontdekt.

Wij hebben de accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en professionele oordeelsvorming toegepast, in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Fraude en integriteit

Wij hebben inzicht verkregen in uw integriteitsbeleid en hebben als onderdeel van onze controlewerkzaamheden inlichtingen ingewonnen bij de relevante functionarissen binnen de BAR-organisatie, ten aanzien van het onderwerp fraude en integriteit.

Er zijn uit deze controlewerkzaamheden geen zaken aan het licht gekomen op basis waarvan wij aanvullend onderzoek hebben verricht.

Belangrijkste bevindingen uit onze controle

Overige bevindingen

Naleving van de Europese aanbestedingsregels

Uw gemeenschappelijke regeling voert in het kader van de controle op de naleving van de Europese aanbestedingsregels jaarlijks een uitgebreide 'spendanalyse' uit, die in samenspraak met ons tot stand komt en waarbij de organisatie voorbereidende werkzaamheden uitvoert op basis van onze selecties.

Wij hebben over 2022 geen onrechtmatigheden geconstateerd in het kader van de naleving van Europese aanbestedingsregels. Wel hebben wij geconstateerd dat aan veel door ons geselecteerde inkoopcontracten geen vooraf vastgelegde aanbestedingsafweging ten grondslag ligt. Meer specifiek hebben wij het volgende waargenomen tijdens onze controlewerkzaamheden:

- Verreweg het grootste deel van externe inhuur vindt plaats via één specifieke leverancier, waarmee een raamovereenkomst is afgesloten voortvloeiend uit een Europese aanbesteding. Op kleinere schaal vindt echter ook inhuur plaats buiten dit contract om, bij uiteenlopende andere crediteuren. Veel van deze inhuur vindt op ad-hocbasis plaats. Dit zijn veelal contracten voor een korte periode, die meerdere malen worden verlengd. Wij hebben meerdere contracten geïnspecteerd die de aanbestedingsgrens benaderen, of hier mogelijk in de toekomst overheen zullen gaan. We adviseren de organisatie dan ook om zoveel als mogelijk gebruik te maken van de bestaande contracten en indien dit niet mogelijk is, een gedegen kostenraming op te stellen en op basis hiervan de te doorlopen aanbestedingsprocedure te bepalen.
- Wij hebben geconstateerd dat meerdere leveranciers omvangrijke aankopen doen op het gebied van ICT. Een deel van deze lasten is (Europees) aanbesteed, maar een groot deel ook niet.

Wij hebben van deze niet-aanbestede lasten vastgesteld dat dit losse opdrachten betreffen, die de Europese aanbestedingsgrens niet overschrijden. Een advies hierbij is echter wederom dat het gebruik maken van (bestaande) raamcontracten, of het doorlopen van een (Europees) aanbestedingsproces om tot een dergelijke overeenkomst te komen, het grip houden op de bestedingen en de rechtmatigheid hiervan vereenvoudigd.

Als gevolg van bovenstaande constatering is de controle op de naleving van Europese aanbestedingsregels een tijdrovend en intensief onderdeel geweest van onze controle, zowel voor de organisatie als voor ons controleteam. Bij de controle van de jaarstukken 2023 zal de organisatie in (nog) grotere mate zelf verantwoordelijk zijn voor het onderhouden van de rechtmatigheid van de lasten in het kader van Europese aanbestedingsregels, als gevolg van de rechtmatigheidsverantwoording. Met het oog op deze verandering en onze controle van de rechtmatigheidsverantwoording gaan wij graag op korte termijn met de organisatie in gesprek over de invulling hiervan.

Voorziening verlofsparen

De voorziening verlofsparen is in de jaarrekening 2022 voor het eerst opgenomen. Wij hebben de gehanteerde uitgangspunten en onderliggende documentatie van de BAR-organisatie gecontroleerd, als onderdeel van onze controlewerkzaamheden ten aanzien van de voorzieningen.

We hebben vastgesteld dat de organisatie de voorziening verlofsparen adequaat heeft onderbouwd, in lijn met de recente uitspraken van de Commissie BBV.

Wij vermelden niettemin als een punt van aandacht dat bij toekomstige actualisaties van de voorziening voor verlofsparen de te hanteren uurtarieven adequaat onderbouwd dienen te zijn, zodat salarisstijgingen zich vertalen in de voorziening.

ESF-subsidie arbeidsmarktregio Rijnmond

De BAR-organisatie ontvangt in regioverband een ESF-subsidie ten behoeve van het aan werk helpen van uitkeringsgerechtigden. Voor deze subsidie is geen bevoorschotting ontvangen en daarom is een vordering opgenomen in de jaarrekening 2022, ter grote van de maximale subsidie.

De subsidiabele lasten betreffen de personele inzet van consulenten op basis van hun werkelijke tijdsbesteding aan dossiers waaruit blijkt dat de inzet tot een baan heeft geleid. De BAR-organisatie behandelt jaarlijks echter dusdanig veel dossiers, met een baan als resultaat, dat er sprake is van een overrealisatie van ruim 300%.

Op basis hiervan zijn wij van mening dat de realisatie van de maximaal toegekende subsidie een realistische en betrouwbare inschatting is.

Belangrijkste bevindingen uit onze controle

Overige bevindingen

Toekomst BAR-organisatie

In het najaar van 2022 werd bekend dat de huidige samenwerkingsvorm van de drie deelnemende gemeenten ten einde zal komen per 1 januari 2024.

Hoewel nog niet geheel duidelijk is hoe deze ontvlechting eruit zal zien, is wel duidelijk dat de gezamenlijke ambtelijke organisatie voor de drie gemeenten zal worden opgesplitst en zal terugkeren naar de gemeenten. Voor overkoepelende taken als concern control, verbijzonderde interne controle (VIC) en de (financiële) administratie is nog niet definitief besloten of deze gecentraliseerd zullen blijven in een gemeenschappelijke regeling, of ook zullen terugvloeien naar de gemeenten. Wij hebben begrepen dat vooralsnog het idee is dat concern control en de financiële administratie gecentraliseerd zullen blijven.

De ontvlechting zal hoe dan ook veel impact hebben op de BAR-organisatie en heeft ook nu al zijn weerslag, bijvoorbeeld op de uitstroom van personeel. Wij achten het van groot belang voor een soepele ontvlechting om zo snel mogelijk de concrete invulling en een planning in de tijd vast te stellen.

De komende periode willen wij graag periodiek op de hoogte gehouden worden over de ontwikkelingen en de gemaakte keuzes. In relatie tot financieel beheer en de jaarrekening kunnen wij u hierin ook bijstaan met advisering.

In relatie tot de jaarrekening zien wij de volgende aandachtspunten die voortvloeiend uit de ontvlechting:

- Het bepalen van de verdeling van de (vaste) activa en de prijs waartegen deze worden overgedragen. Bij een lagere overdrachtswaarde dan de boekwaarde dient mogelijk een afwaardering in de jaarrekening van de gemeenschappelijke regeling plaats te vinden.
- Het bepalen van de wijze waarop ontvlechtingskosten verantwoord worden in de jaarrekening. Dit behoort ook te worden opgenomen in de grondslagen. Hierbij is het tevens van belang te vermelden op welke wijze de ontvlechtingskosten worden afgerekend met de deelnemers.
- Aandacht voor het vaststellingsproces van de laatste jaarrekening van de gemeenschappelijke regeling, dat zal plaatsvinden nadat de ontvlechting heeft plaatsgevonden. Op het moment dat de gemeenschappelijke regeling in afgeslankte vorm blijft bestaan, zal dit geen impact hebben.

In de jaarrekening 2022 is de besluitvorming rond de ontvlechting verantwoord in de programmaverantwoording. Wij hebben op grond van onze verantwoordelijkheden ten aanzien van het bestuursverslag de verenigbaarheid hiervan met de jaarrekening vastgesteld. Wij zijn van mening van de ontvlechting adequaat is toegelicht in de jaarrekening 2022, in overeenstemming met het BBV.

Overige aangelegenheden

Overige aangelegenheden

Samenvatting overige aangelegenheden en bepaalde vereiste communicaties

Onze communicatie met het management

Wij hebben het management ter confirmatie een aantal schriftelijke bevestigingen gevraagd aangaande zijn verantwoordelijkheden inzake de financiële verslaggeving.

Wij hebben van het dagelijks bestuur op 29 maart 2023 een ondertekende schriftelijke bevestiging bij de jaarrekening ontvangen.

Geen meningsverschil met het dagelijks bestuur en het ambtelijk management of beperking in reikwijdte van de controle

Er zijn geen meningsverschillen met het management geweest en er waren geen beperkingen tijdens het uitvoeren van onze controle.

Naar onze mening is ons bij het uitvoeren van onze controleopdracht door het management en de medewerkers van de gemeenschappelijke regeling de volledige medewerking verleend en hebben wij volledige toegang tot de benodigde informatie gehad.

Bijlagen

Bijlage A1 - Niet-gecorrigeerde controleverschillen

In de onderstaande tabel is een overzicht opgenomen van niet-gecorrigeerde controleverschillen groter dan de rapporteringstolerantie van € 50.000.

Aard van de controleverschillen	Rechtmatigheid	Getrouwheid
Effect niet-gecorrigeerde controleverschillen voorgaande periode	N.v.t.	N.v.t.
Effect niet-gecorrigeerde controleverschillen huidige periode	N.v.t.	N.v.t.
(Sub)totaal getrouwheidsfouten	N.v.t.	N.v.t.
Extra absolute waarde rechtmatigheidsfouten	N.v.t.	
Extra foutieve financiële beheershandelingen zonder direct financieel effect vanuit externe regels (EU-aanbesteding, Fido, etc.)	N.v.t.	
Extra foutieve financiële beheershandelingen zonder direct financieel effect vanuit interne regels (gedoogbeleid)	N.v.t.	
Overige rechtmatigheidsfouten	N.v.t.	
Totaal rechtmatigheidsfouten	N.v.t.	

Bijlage A2 – Onzekerheden in de controle

In de onderstaande tabel is een overzicht opgenomen van onzekerheden in de controle groter dan de rapporteringstolerantie van € 50.000.

Aard van de onzekerheden	Rechtmatigheid	Getrouwheid
Niet van toepassing, er is geen sprake van onzekerheden in de controle boven de rapporteringstolerantie van € 50.000.	N.v.t.	N.v.t.

Bijlage B - Onafhankelijkheidsbevestiging

Wij zijn onafhankelijk van de BAR-organisatie

Bevestiging onafhankelijkheid

De voorschriften in het kader van onafhankelijkheid zijn binnen de Koninklijke Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (de NBA) opgenomen in de "Verordening inzake Onafhankelijkheid (ViO)" en vormen een belangrijk onderdeel van het 'normenkader' waaraan een accountant moet voldoen. De naleving van de ViO is binnen de organisatie van Deloitte ingebed.

Wij bevestigen dat onze onafhankelijke positie ten opzichte van BAR-organisatie in overeenstemming met de Nederlandse wettelijke en beroepsvoorschriften is gewaarborgd. Wij zijn van mening dat onze objectiviteit gedurende het afgelopen jaar niet is aangetast.

Stelsel van maatregelen om onze onafhankelijke positie te waarborgen

Deloitte beschikt over een stelsel van maatregelen om haar onafhankelijke positie bij controlecliënten te waarborgen. Dit stelsel van maatregelen is een integraal onderdeel van de bestuurlijke organisatie en van het voor de gehele organisatie van toepassing zijnde stelsel van kwaliteitsbeheersingsmaatregelen.

Bijgaande niet-limitatieve opsomming geeft u een indruk van de maatregelen die bijdragen aan het waarborgen van onze onafhankelijke positie:

- Schriftelijke onafhankelijkheidsbepalingen waarin alle bestaande onafhankelijkheidsvereisten en de risico's ten aanzien van de bedreiging van de onafhankelijkheid en de daaraan gerelateerde waarborgen zijn verwerkt.
- Procedures voor tijdige bekendmaking van de voorschriften en de daarin aangebrachte wijzigingen aan alle gevolmachtigden en werknemers bij Deloitte.
- Procedures voor de organisatie van periodieke trainingen inzake de toepassing van de onafhankelijkheidsvoorschriften.
- Procedures die erop gericht zijn dat onze gevolmachtigden en werknemers in specifieke casussen en omstandigheden de onafhankelijkheidsvoorschriften naleven.
- De benoeming van professionals op senior niveau die verantwoordelijk zijn voor het continu actualiseren van de procedures en voorschriften, de tijdige bekendmaking ervan en het adequaat functioneren van het gehele stelsel van waarborgen.
- Procedures voor een schriftelijke rapportage per controlecliënt waarin is vastgelegd of er sprake is van omstandigheden die de onafhankelijkheid van de accountant die de controleopdracht uitvoert bedreigen, op welke wijze met potentiële bedreigingen is omgegaan en, indien er bedreigingen zijn gesignaleerd, welke maatregelen dan zijn genomen om deze bedreigingen voor de onafhankelijkheid weg te nemen. De vastlegging van deze beoordeling, inclusief een gemotiveerde conclusie (de zogenoemde 'onafhankelijkheids-evaluatie'), wordt in het dossier opgenomen.
- Procedures die vereisen dat een daartoe geëigende afdeling binnen Deloitte wordt geconsulteerd, als er sprake is van een mogelijke aantasting van de onafhankelijkheid in relatie tot een specifieke cliënt. Indien de bestuursstructuur van de controlecliënt voorziet in een algemeen bestuur of auditcommissie, overwegen wij ook een van deze instanties te raadplegen.
- Procedures voor het interne toezicht in relatie tot de toetsing en bewaking van de naleving van de onafhankelijkheidsvoorschriften.

De opzet en werking van ons stelsel van maatregelen wordt periodiek door de externe toezichthouder getoetst.

Interne roulatie

Een te grote mate van vertrouwdheid of vertrouwen kan een bedreiging vormen voor de onafhankelijkheid van de accountant wanneer bepaalde leden van het controleteam geregeld en voor lange tijd aan de wettelijke controle van een controlecliënt meewerken.

Wij beoordelen de bedreiging voor de onafhankelijkheid die kan voortvloeien uit de langdurige betrokkenheid van andere leden van het controleteam bij de controleopdracht. Waar nodig nemen wij maatregelen om deze bedreiging weg te nemen.

Onze beoordeling heeft geen aanleiding gegeven om het komend boekjaar teamleden bij de BAR-organisatie te rouleren.

Bijlage C - Onafhankelijkheidsbevestiging

Wij zijn onafhankelijk van de BAR-organisatie

Persoonlijke, zakelijke of financiële relaties met de BAR-organisatie

Wij hebben een evaluatie gemaakt van persoonlijke, zakelijke en financiële relaties tussen Deloitte, haar gevolmachtigden en haar medewerkers en de BAR-organisatie die van invloed kunnen zijn op onze onafhankelijkheid. Bij deze evaluatie zijn ons geen zaken gebleken die aan u gerapporteerd dienen te worden.

Geschenken en persoonlijke uitingen van gastvrijheid

De Nederlandse onafhankelijkheidsregels vereisen dat de eindverantwoordelijke accountant de met governance belaste organen informeert over geschenken en persoonlijke uitingen van gastvrijheid die Deloitte, een bestuurder of interne toezichthouder van Deloitte of een lid van het controleteam heeft ontvangen van of verstrekt aan de gemeenschappelijke regeling of een bij de gemeenschappelijke regeling betrokken persoon. Hierbij is een drempel van € 100 opgenomen in de regels.

Wij hebben geen geschenken en persoonlijke uitingen van gastvrijheid met een (geschatte) waarde van meer dan € 100 ontvangen of verstrekt, en zijn daarom van mening dat er geen sprake is van een bedreiging voor de onafhankelijke uitvoering van de controleopdracht.

Bestuurlijke
samenvatting

Bevindingen
jaarrekening

Interne
beheersing

Overige
aangelegenheden

Bijlagen

2303AB6C1C/TMO/22

Onder Deloitte wordt verstaan één of meer van Deloitte Touche Tohmatsu Limited (“DTTL”), haar wereldwijde netwerk van member firms en aan hen verbonden entiteiten (tezamen, de “Deloitte organisatie”). DTTL (hierna ook te noemen “Deloitte Global”) haar wereldwijde netwerk van member firms en aan hen verbonden entiteiten zijn juridisch gescheiden en onafhankelijke entiteiten, die elkaar niet kunnen verplichtingen of binden ten aanzien van derden. DTTL en iedere DTTL member firm en aan hen verbonden entiteit is aansprakelijk voor hun eigen handelen en nalaten, en niet voor het handelen of nalaten van een andere entiteit. DTTL verleent geen diensten aan cliënten. Raadpleeg www.deloitte.com/about voor meer informatie.

Deloitte levert toonaangevende audit- en assurance-, belasting- en juridische diensten, consulting, financial advisory, and risk advisory diensten aan bijna 90% van de Fortune Global 500® en duizenden particuliere bedrijven. Onze professionals leveren meetbare en blijvende resultaten die het vertrouwen van het publiek in kapitaalmarkten helpen versterken, klanten in staat stellen te transformeren en bloeien, en de weg wijzen naar een sterkere economie, een meer rechtvaardige samenleving en een duurzame wereld. Voortbouwend op zijn meer dan 175-jarige geschiedenis, omvat het bereik van Deloitte meer dan 150 landen en gebieden. Ontdek hoe de meer dan 345.000 mensen van Deloitte wereldwijd een impact maken die ertoe doet op www.deloitte.com.

Deze communicatie bevat louter algemene informatie en noch DTTL, noch haar wereldwijde netwerk van member firms of aan hen verbonden entiteiten verleent door middel van deze communicatie professioneel advies of diensten. Voordat u een beslissing neemt of actie onderneemt die van invloed kan zijn op uw financiën of uw bedrijf, dient u een gekwalificeerde professionele adviseur te raadplegen. Geen enkele entiteit in de Deloitte organisatie is verantwoordelijk voor enig verlies dat wordt geleden door een persoon die op deze communicatie vertrouwt.